

[Општи закон о факултетима и универзитетима (пречишћени текст) од 28 јуна 1960. године]

На основу члана 42 Закона о изменама и допуна Општег закона о универзитетима („Службени лист ФНРЈ”, бр. 23/60), законодавни одбори Савезног већа и Већа произвођача Савезне народне скупштине, на својим седницама од 28 јуна 1960 године утврдили су ниже изложени пречишћени текст Општег закона о факултетима и универзитетима.

Пречишћени текст сачињен је од текстова Општег закона о универзитетима („Службени лист ФНРЈ”, бр. 27/54), Закона о изменама и допунама Општег закона о универзитетима („Службени лист ФНРЈ”, бр. 58/55), Закона о изменама Општег закона о универзитетима („Службени лист ФНРЈ”, бр. 26/58) и Закона о изменама и допунама општег закона о универзитетима („Службени лист ФНРЈ”, бр. 23/60), у којима је означено време ступања на снагу тих закона.

Савезна народна скупштина

СНС (А) 23
28 јуна 1960 године
Београд

За Претседника
Законодавног одбора
Већа произвођача,

Родољуб Станић, с. р.

Претседник
Законодавог одбора
Савезног већа,
др **Макс Шнудерл, с. р.**

О П Ш Т И   З А К О Н
О ФАКУЛТЕТИМА И УНИВЕРЗИТЕТИМА
(ПРЕЧИШЋЕНИ ТЕКСТ)

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Универзитет је заједница факултета као научних и највиших наставних установа за одређене струке односно групе струка.

Универзитет се стара о унапређењу и усклађивању наставе и научног рада и врши послове од заједничког интереса за факултете.

Члан 2

Универзитети и факултети су самосталне установе засноване на начелима друштвеног управљања.

Питања извођења наставе и научног рада у искључивом су делокругу наставно-научних колектива.

Члан 3

Универзитети и факултети:

спремају висококвалификоване стручњаке увођењем студената у теориска и практична знања;

уводе студенте у методе научног рада;

васпитавају студенте као свесне грађане социјалистичке заједнице;

старају се о подизању научног и наставног подмлатка и о даљем усавршавању стручњака;

организују научни рад;

својим радом и сарадњом са привредним, културним и осталим друштвеним установама и организацијама у земљи, и међународном научном и стручном сарадњом унапређују науку и наставу и помажу привредни, културни и друштвени развитак земље.

Члан 4

Зајемчена је слобода наставног и научног рада на универзитету.

Члан 5

Сваки грађанин има право да се под једнаким условима упише на факултет и да на њему стиче академске и научне степене.

Члан 6

Универзитети и факултети имају своје статуте.

Статут универзитета садржи одредбе о организацији, раду, установама и администрацији универзитета.

Статути факултета садрже одредбе о организацији, раду, наставном плану и правилима студија, као и о установама и администрацији факултета.

Статуте универзитета и факултета потврђује републичко извршно веће.

Члан 7

Универзитетски и факултетски органи доносе своје одлуке јавним гласањем уколико овим законом није друкчије одређено.

Члан 8

Факултети су самосталне установе.

Три или више факултета могу се удружити у универзитет.

Универзитети и факултети оснивају се и укидају законом.

Предлог за оснивање факултета могу дати и аутономне јединице, срезови, општине, универзитети, привредне и друге организације.

Аутономне јединице, срезови, општине, универзитети, привредне и друге организације могу бити и оснивачи факултета, ако за њихово оснивање испуне услове прописане законом.

Републичко извршно веће испитује да ли су ови услови испуњени и потврђује акт о оснивању

Универзитети и факултети су правна лица.

Члан 9

Универзитети и факултети врше своја права и дужности у сагласности са Уставом, законима и својим статутима.

Републичко извршно веће врши надзор над законитошћу рада универзитета и факултета и друга права утврђена законом.

Члан 10

Оснивач обезбеђује материјална средства за рад и развитак универзитета и факултета.

Универзитети и факултети као самостлане установе финансирају се у складу са савезним прописима о финансирању самосталних установа.

Финансиски план универзитета као целине састоји се из финансиског плана секретаријата универзитета и универзитетских установа и из финансиских планова факултета и факултетских установа.

Члан 11

Приликом утврђивања наставних планова и програма, завођења течајева, организовања ванредног студирања и стручне праксе, факултети и универзитети обезбеђују сарадњу са органима, установама и организацијама заинтересованим за образовање висококвалификованих кадрова.

Статути факултета односно универзитета предvideће опште облике ове сарадње и узајамне помоћи.

Члан 12

Ради претресања питања од заједничког интереса, универзитети, факултети, високе и више школе и уметничке академије могу образовати заједнице као самостална друштвена тела.

Статуте ових заједница доносе њихове скупштине, а потврђују Савезна народна скупштина односно републичка народна скупштина.

II НАСТАВА И НАУЧНИ РАД

Члан 13

Редовна настава на факултетима може обухватити три самостална и узајамно повезана наставна ступња.

Настава првог ступња спрема стручњаке са вишом спремом за радне области привреде и других друштвених делатности, дајући им потпуно систематско образовање.

Настава другог ступња спрема стручњаке са високом спремом.

Настава трећег ступња спрема највише стручне кадрове, уводећи их у продубљена теориска знања или у специјална стручна и научна подручја, као и у самосталан научни рад.

Факултети ће за лица која су завршила први или други ступањ наставе, као и за друге грађане који испуњавају одговарајуће услове, оснивати сталне или повремене течајеве за усавршавање стручности и упознавање са новим методима рада, проблемима струке и сл.

Члан 14

Настава првог и другог ступња траје укупно четири године. Изузетно, ова настава може трајати пет или три године.

Настава првог ступња траје, по правилу, две године.

Настава трећег ступња траје најмање годину дана.

Настава другог ступња може претстављати наставак наставе првог ступња, или се може организовати од самог почетка факултетских студија као јединствена целина која обухвата наставу првог и другог ступња.

Настава трећег ступња организује се увек као самостална целина.

Сваки факултет мора имати наставу другог ступња.

Ступњеви наставе на поједином факултету одређују се статутом у складу са законом.

Члан 15

Спрема коју даје настава првог ступња или одговарајуће више школе признаје се за настављање студија наставе другог ступња, а у складу са законом и одредбама факултетског статута.

Члан 16

Настава трећег ступња обухвата предавања, семинаре и практичан и самосталан рад кандидата.

Кандидати који покажу успех у току студија, положе прописане испите и израде самосталан рад који повољно оцени комисија у којој учествују најмање два професора, стичу диплому којом им се признаје право на академски степен магистра односно специјалиста.

Наставу трећег ступња могу уводити, самостално или у сарадњи, факултети, одређене високе школе или одређене самосталне научне

установе овлашћене законом или уредбом Савезног извршног већа о њиховом оснивању.

Настава трећег ступња може се организовати само на оним факултетима, одређеним високим школама односно у одређеним научним установама, који имају одговарајуће научно-наставне кадрове и испуњавају друге услове прописане републичким законом.

Ради усклађивања извођења наставе трећег ступња, на универзитетима и сродним факултетима могу се образовати посебни универзитетски или међуфакултетски центри.

Члан 17

Настава и испити на факултету су јавни.

Члан 18

Факултети могу имати у свом саставу отсеке са шефом отсека на челу, кога бира факултетска управа.

Поједини отсеци могу бити самостални.

Самосталним отсеком управљају управа и шеф отсека.

Управу отсека чине сви наставници и сарадници.

Статутом факултета одређује се делокруг управе и шефа отсека.

Универзитети и факултети имају институте, заводе, катедре, семинаре, клинике, огледна добра, лабораторије, кабинете, библиотеке и друге установе, ради организовања и извођења наставе и научног рада.

Установе факултета и универзитета оснивају се статутом или статутарном одлуком.

За оснивање и положај самосталних научних установа важе општи прописи о оснивању тих установа.

Свака универзитетска и факултетска установа мора имати своја правила која садрже одредбе о задацима, организацији и управљању.

Члан 19

Настава на факултетима изводи се по наставним плановима и програмима.

Обавезни наставни предмети утврђују се статутом факултета.

За сваки наставни предмет утврђује се наставни програм.

Необавезни наставни предмети уводе се према потреби.

Наставни планови и програми објављују се.

Члан 20

Студент ће у току школовања, ако то захтева природа студија, проводити одређено време на практичном раду у органима, установама и организацијама, који се баве пословима струке за коју се студент припрема, односно на само факултету, ако за то постоје услови.

Универзитети и факултети, у сагласности са републичким извршним већем, прописаће начин вршења ваншколске стручне праксе студената и, у складу са тим прописима, склапаће уговоре са заинтересованим органима, установама и организацијама.

Члан 21

Републички закони и статuti факултета могу предвидети услове који би омогућили изразито вредним и способним студентима да заврше студије и пре редовних рокова.

Члан 22

Студент који заврши одговарајући ступањ редовне наставе добија диплому у коју се уноси и постигнути степен стручности.

Члан 23

Степен доктора наука могу давати факултети, законом одређене високе школе и законом одређене самосталне научне установе, у којима се изводи настава трећег ступња.

Докторат наука могу стицати грађани са високом спремом (свршеном факултетском наставом другог ступња), који имају одговарајуће објављене научне радове, или су се истакли својим високостручним радовима или научним резултатима у пракси, ако успешно одбране повољно оцењену докторску дисертацију.

Грађани са академским степеном магистра стичу докторат наука под условом да су својим радовима показали способност за самостални научни рад и ако успешно одбране повољно оцењену докторску дисертацију.

Докторска дисертација, која мора претстављати самосталан прилог науци, јавно се брани пред комисијом професора односно истакнутих научних радника.

Факултети ће кандидатима пружити помоћ за припрему дисертације путем посебних курсева и других облика научног рада.

III СТУДЕНТИ

Члан 24

Грађанин који се упише на један од ступњева факултетске наставе стиче статус студента.

Југословенски држављани и страни држављани који имају одговарајућу школску спрему имају права да се под истим условима упишу на факултете.

На факултет се уписују и грађани без одговарајуће школске спреме, старији од 18 година, ако имају одговарајућу радну праксу и искуство, а покажу путем испита или на други погодан начин да владају основним знањима и да имају способности да могу успешно пратити наставу на факултету.

За војна лица важе, поред одредаба из претходних ставова, и прописи Државног секретаријата за послове народне одбране.

Само изузетно, ако није могуће организовати наставу за све пријављене студенте, може се, на предлог факултетског односно универзитетског савета, прописима републичког извршног већа, привремено предвидети одређено ограничење у погледу уписа броја студената на поједини факултет.

За нострификацију и еквиваленцију школских докумената стечених у иностранству, важе међународни споразуми односно савезни прописи, а ако њих нема, одлуке факултета или универзитета.

Члан 25

Студенти који заврше факултетску наставу овог ступња или одговарајућу вишу школу имају право да продуже студије на настави другог ступња, ако положи допунски испит и испуне друге услове предвиђене факултетским статутом, ако законом или прописом републичког извршног већа није предвиђено право непосредног уписа на наставу другог ступња.

На наставу трећег ступња могу се уписати лица која су завршила други ступањ наставе на факултету или високој школи.

Члан 26

На свим факултетима уписују се и ванредни студенти.

Изузетно, прописом републичког извршног већа може се на појединим факултетима привремено одложити увођење ванредног студирања.

Као ванредни студент може се уписати грађанин у сталном радном односу, као и грађанин који из објективних разлога није у радном односу или из оправданих разлога не може пратити наставу као редован студент.

За ванредне студенте организује се на факултетима посебна настава, дописни течајеви и други облици рада, а у споразуму са одговарајућим привредним, научним и стручним организацијама у којима постоје услови за исвођење наставе и вежби образују се наставни центри за подручје једног или више срезова.

Члан 27

Редовни студенти могу се уписати у следећу годину ако су положили статутом прописане испите из предмета претходне године.

Ванредни студенти уписују се једанпут годишње на факултет односно на одређени ступањ наставе.

Ванредни студенти који испуне статутом прописане услове, могу полагати редовне испите у испитним роковима који важе за редовне студенте, а факултетским статутом могу се за њих предвидети и посебни испитни рокови.

Члан 28

Факултетским статутима, у складу са законом, предвидеће се услови и посебни испитни режими за добијање дипломе о завршеном првом и другом ступњу наставе, без обзира на одредбе о редовном и ванредном студирању. Овакве олакшице могу се предвиђати само за лица која својим претходним радом и способностима испуњавају услове да користе посебни испитни режим.

Члан 29

Студенти имају право и дужност да посећују предавања, семинаре, вежбе, да учествују у другим облицима наставног рада и да полагају испите.

Ближе одредбе о правима и дужностима студената прописују статути универзитета и факултета.

Студенти су дужни придржавати се универзитетских и факултетских прописа и правила и чувати углед студента и факултета. За повреду ових дужности студенти одговарају пред дисциплинским судовима за студенте.

Члан 30

Студенти могу оснивати стручна, културна и друга удружења на факултету и универзитету.

Правила ових удружења морају бити у сагласности са законом о факултетима и универзитетима.

Материјално помагање студената за студирање (стипендије) уређује се посебним прописима.

Студенти уживају право на здравствену и социјалну заштиту и друга права и повластице сагласно прописима које доноси Савезно извршно веће.

Члан 31

Студенти имају право учествовати у раду органа управљања на универзитету и факултету сагласно одредбама овог закона.

Студенти учествују и у управљању установама које се баве здравственим, социјалним и материјалним питањима студената.

Члан 32

Статус студента престаје дипломирањем, исписом са факултета, осудом на казну строгог затвора или казну затвора дужу од шест месеци, док та казна траје, као и у другим случајевима које пропише закон.

Одлуком факултетског савета статус студента може престати у случају осуде на казну ограничења грађанских права док та казна траје.

За најтеже повреде дисциплине може се законом предвидети казна искључења студента са универзитета.

IV НАСТАВНИЦИ И ФАКУЛТЕТСКИ И УНИВЕРЗИТЕТСКИ САРАДНИЦИ

Члан 33

Наставници факултета су редовни професори, ванредни професори, виши предавачи, доценти и предавачи.

Наставу првог ступња одређених дисциплина могу вршити и лица у звању професора више школе и предавача више школе.

Избор за свако звање наставника врши се на основу конкурса.

За редовног и ванредног професора може бити биран кандидат који има докторат наука, а за доцента – кандидат који има степен магистра односно специјалиста.

За редовног и ванредног професора односно доцента може бити биран и кандидат који је завршио факултетску наставу другог ступња или одговарајућу високу школу, а нема докторат наука односно степен магистра или специјалиста, ако буде хабилован на основу својих научних или стручних радова, или на основу других остварења од значаја за науку или праксу и истицање у успешном вођењу послова своје струке. Хабилизацију врши комисија која подноси предлог за избор наставника.

Члан 34

За редовног професора може бити изабран кандидат који, поред услова из претходног члана, показује и нарочиту способност за вођење наставе и има такве научне или високостручне објављене радове или друга призната достигнућа, на основу којих врши одређени утицај на развијање научне мисли и усавршавање праксе.

За ванредног професора може бити изабран кандидат који је, поред услова из претходног члана, показао нарочиту способност за наставнички рад и има бројније и значајније научне или стручне радове, а за доцента – кандидат који влада проблемима своје научне дисциплине и показује способност за самостални наставнички рад.

За вишег предавача може бити изабран кандидат који је завршио факултетску наставу другог ступња или одговарајућу високу школу, има бројније стручне радове, вишегодишње искуство у настави или у успешном вођењу послова своје струке и показује изразите способности и самосталност у извођењу наставе.

За предавача може бити изабран кандидат који је завршио факултетску наставу другог ступња или одговарајућу високу школу, а влада проблемима своје дисциплине и има посебно стечено искуство у пракси и способност за извођење наставе и рад са студентима.

Статутима факултета могу се предвидети и други услови за избор факултетских наставника.

Члан 35

Избор наставника на факултету врши се на основу реферата стручне комисије, која се образује у складу са одредбама републичког закона.

У избору редовног професора учествују редовни и ванредни професори, а у избору ванредних професора, вишег предавача, доцента и предавача учествују сви наставници факултета.

Ванредни професор, виши предавач и доцент бирају се сваке пете године, а предавач – сваке треће године.

Члан 36

На факултету се бирају асистенти и лектори, као факултетски сарадници.

Асистенти раде по упутствима наставника на извођењу наставе и помажу наставницима у раду.

На факултетским и у универзитетским установама и катедрама могу се бирати сарадници универзитетских и факултетских установа, и то стручни сарадници и виши стручни сарадници, а у одређеним универзитетским и факултетским установама – научни сарадници, виши научни сарадници и научни саветници. У којим универзитетским односно факултетским установама могу постојати научни сарадници, виши научни сарадници и научни саветници, одређује универзитетски односно факултетски савет у складу са статутом.

Стручни сарадници могу се бирати и у факултетским центрима у којима се одржавају настава и вежбе.

Избор факултетских сарадника и сарадника универзитетских и факултетских установа врши се конкурсом и обнавља се према звањима на време од три до пет година.

Статутом универзитета и факултета одређују се услови за избор факултетских сарадника и сарадника универзитетских и факултетских установа.

Члан 37

У случају потребе могу се бирати хонорарни наставници, хонорарни факултетски сарадници и хонорарни сарадници универзитетских и факултетских установа на начин и под условима који важе за избор наставника односно одговарајућих сарадника.

Изузетно, изван услова предвиђених овим законом, може бити позван за редовног професора редован професор са другог факултета или високе школе односно истакнути научник и стручњак, чији научни и стручни радови уживају опште признање.

Члан 38

Сви конкурси за наставнике, факултетске сараднике и сараднике универзитетских и факултетских установа морају бити објављени, а биографски подаци и подаци о научним и стручним радовима кандидата учиниће се приступачним јавности пре избора.

Члан 39

Наставници држе предавања, врше испите и руководе научним и наставним радом.

Члан 40

Наставнику престаје редовна служба са навршеном седамдесетом годином живота.

Одлуком факултетског савета може наставнику престати служба и пре навршене седамдесете године живота, ако за то постоји потреба и ако има услова за старосну пензију по општим прописима. Одлуком факултетског савета може престати служба наставнику и пре навршене седамдесете године живота, ако је по општим прописима испунио услове за пензију и ако је поднео захтев за пензионисање.

Одлуком факултетског савета, а на предлог факултетске управе, наставнику може престати служба и пре истека времена на које је биран, ако се установи да није у могућности да обавља своју дужност или да је морално неподесан за позив наставника.

Против одлуке факултетског савета наставник има право жалбе републичком извршном већу.

Члан 41

Факултетски савет може, на предлог факултетске управе или по својој иницијативи, кад то траже интереси унапређења научног и наставног рада у појединој струци или научној дисциплини одлучити да се изван случаја предвиђеног одредбом члана 35 став 3 распише конкурс за избор редовног и ванредног професора. У конкурсу може учествовати и професор који је заузимао место за које се конкурс расписује.

Члан 42

Наставнику коме било по ком основу престане служба на факултету, а не испуњава услове за стицање пензије или их испуњава делимично, републичко извршно веће може одредити пензију ван постојећих општих прописа о пензионисању и праву на пензију.

Члан 43

За повреде дужности и друге дисциплинске прекршаје наставници, факултетски сарадници и сарадници универзитетских и факултетских установа одговарају дисциплински пред посебним дисциплинским судовима за наставнике.

V УПРАВЉАЊЕ УНИВЕРЗИТЕТОМ И ФАКУЛТЕТОМ

1. Управљање универзитетом

Члан 44

Универзитетом управљају: универзитетски савет, универзитетска управа и ректор универзитета.

Члан 45

Универзитетски савет сачињавају:

чланови које бира републичко извршно веће из реда научних, стручних и других јавних радника;

најмање један члан кога из реда народних одборника бира одговарајући народни одбор на чијем се подручју налази седиште универзитета, односно најмање један члан кога бира претставничко тело аутономне јединице;

по један члан кога бира факултетска управа сваког факултета из реда чланова управе, по један члан кога бира управа самосталног отсека односно самосталне школе у саставу универзитета односно факултета, и по један члан кога бира савет самосталне универзитетске научне установе, ако је то статутом универзитета предвиђено;

три члана које бирају студенти из својих редова;

ректор и проректори универзитета.

Републичким законом или статутом универзитета може се предвидети да у универзитетски савет уђу као чланови претставници одређених привредних организација или стручних удружења.

Универзитетски савет бира се на време од три године. Тело које бира може појединог члана чији избор врши разрешити и пре истека овог времена.

Статутом универзитета прописале се начин избора чланова универзитетског савета које бирају студенти.

Члан 46

Универзитетски савет:

утврђује статут универзитета, даје мишљење о статутима факултета и подноси их републичком извршном већу на потврду;

потврђује избор научних саветника, виших научних сарадника, научних сарадника, виших стручних сарадника и руководиоца универзитетских установа;

утврђује финансиски план универзитетских органа и установа, даје мишљење о финансиским плановима факултета и њихових установа и доставља их републичком извршном већу;

доноси закључке и препоруке о питањима од заједничког интереса за факултете и факултетске установе;

потврђује одлуке универзитетске управе о оснивању, спајању и укидању универзитетских и међуфакултетских установа и даје иницијативу за оснивање, спајање и укидање факултетских установа;

бира и разрешава чланове другостепеног дисциплинског суда за наставнике;

доноси прописе о дисциплинској одговорности студента и бира и разрешава чланове другостепеног дисциплинског суда за студенте;

расправља општа питања материјалног положаја студената;

даје сагласност на правила студентских удружења која делају у оквиру универзитета;

врши надзор над коришћењем општедруштвене имовине којом управљају универзитетске установе.

Чланови универзитетског савета које бирају студенти не учествују у гласању: о потврди избора сарадника и руководиоца универзитетских установа, о избору и разрешењу чланова другостепеног дисциплинског суда за наставнике, као и о доношењу закључака и препорука о наставним плановима.

Члан 47

Универзитетски савет бира тајним гласањем претседника из реда чланова савета.

Претседник сазива седнице савета и руководи радом на седницама.

Претседник сазива седнице по својој иницијативи, на предлог ректора, једне трећине чланова универзитетског савета или на предлог једног факултетског савета.

Члан 48

Универзитетски савет ради као целина и само на седници врши права која му припадају.

Универзитетска управа, факултетски савет односно факултетска управа може ставити приговор републичком извршном већу ако сматра да поједина одлука универзитетског савета није у сагласности са законом и статутом. Приговор обуставља одлуку од извршења.

Члан 49

Одлуке универзитетског савета потписују претседник и ректор.

Универзитетски савет може оснивати комисије за проучавање питања из надлежности савета.

Члан 50

Универзитетску управу сачињавају ректор, проректори и декани свих факултета.

Члан 51

Универзитетска управа:

саставља предлог статута универзитета;

бира научне саветнике, више научне сараднике, научне сараднике и више стручне сараднике, као и руководиоце универзитетских установа, изузев код самосталних универзитетских научних установа; бира, поставља и разрешава асистенте и стручне сараднике универзитетских установа;

потврђује избор асистената и стручних сарадника самосталних универзитетских научних установа;

саставља предлог финансиског плана универзитета и његових установа;

управља имовином, фондовима и задужбинама универзитета;

разматра питање организације наставе и научног рада од заједничког интереса за факултете;

даје предлоге за оснивање, спајање и укидање универзитетских установа;

потврђује план научног рада универзитетских установа;

доноси одлуке о додељивању титуле почасног доктора;

бира и разрешава чланове првостепеног дисциплинског суда;

стара се о материјалном стању студената.

Седници универзитетске управе имају право присуствовати и износити мишљења претставници студената када се на дневном реду налази питање о материјалном стању студената и друга питања од интереса за студенте.

Члан 52

Одлуке универзитетског савета и универзитетске управе и изборних тела у вези са избором особља универзитетских установа доносе се већином гласова свих чланова, а остале одлуке – већином гласова присутних чланова савета, управе односно изборних тела.

Члан 53

Ректор претставља универзитет, председава седницама универзитетске управе и сазива их, припрема седнице универзитетског савета и универзитетске управе, извршује одлуке ових тела и стара се о примени статута универзитета.

Ректор универзитета врши промоцију на степен доктора наука, потписује докторске дипломе и решења која доноси универзитетска управа и врши друге послове које одреде закон и статут.

Ректор универзитета има право и дужност да обустави од извршења закључке универзитетске управе који су противни закону, статуту универзитета и одлукама универзитетског савета. Ректор је дужан да спорно питање изнесе пред универзитетски савет ради доношења коначне одлуке.

На универзитету се бира један или више проректора. Један од проректора замењује ректора у случају његове спречености.

Члан 54

Ректора и проректора бира универзитетска скупштина из реда професора.

Ректор и проректор бирају се тајним гласањем на време на које се бира и универзитетски савет.

Универзитетску скупштину сачињавају наставници и одређени број факултетских сарадника и сарадника универзитетских и факултетских установа. Скупштини имају право да присуствују и учествују у расправљању и претставници студената.

Број факултетских сарадника и сарадника универзитетских и факултетских установа и број претставника студената у универзитетској скупштини као и начин њиховог избора, утврђује статут универзитета.

Радам скупштине руководи претседник кога скупштина бира.

Члан 55

Универзитетска скупштина редовно се састаје једанпут годишње ради претреса извештаја о раду универзитета.

Скупштина се може сазвати и ради претреса општих питања наставног и научног рада или других питања од општег интереса за универзитет.

Универзитетску скупштину сазива универзитетска управа кад је одређено овим законом или по својој иницијативи, а дужна је сазвати скупштину и на предлог факултетске управе једног факултета или једне петине наставника универзитета.

Члан 56

Управно-извршне, административне и техничке послове универзитета врши секретаријат универзитета.

Пословима секретаријата руководи генерални секретар универзитета.

Генерални секретар универзитета је старешина за постављање службеника секретаријата универзитета и врши и друга права и дужности утврђене статутом универзитета.

Генералног секретара универзитета бира и разрешава универзитетски савет.

За генералног секретара универзитета може бити изабрано само лице које има факултетску спрему (настава другог ступња).

2. Управљање факултетом

Члан 57

Факултетом управљају факултетски савет, факултетска управа и декан.

Члан 58

Факултетски савет сачињавају:

чланови које бира републичко извршно веће из реда научних, стручних и других јавних радника;

чланови које као своје претставнике делегира оснивач;

чланови које као своје претставнике делегирају заинтересоване привредне организације и стручна удружења;

чланови које бира факултетска управа из реда својих чланова;

најмање два члана које бирају студенти из својих редова, декан и продекани факултета, шефови самосталних отсека, директори самосталних научних установа и директор самосталне више школе у саставу факултета.

Број чланова које бира републичко извршно веће одређује се одлуком о избору.

Број чланова које бира факултетска управа одређује се статутом факултета.

Факултетски савет бира се на време од две године. Тело које бира може разрешити поједине чланове чији избор врши и пре истека овог времена.

Статутом факултета прописале се начин избора чланова факултетског савета које бирају студенти.

Члан 59

Факултетски савет бира тајним гласањем председника из реда чланова савета.

Председник сазива седнице и руководи радом на седницама.

Председник сазива седнице савета по својој иницијативи, на предлог декана или једне трећине чланова савета.

Члан 60

Факултетски савет ради као целина и само на седницама врши права која му припадају.

Факултетски савет може оснивати комисије за проучавање питања из своје надлежности.

Одлуке факултетског савета потписују претседник и декан.

Члан 61

Факултетски савет:

утврђује предлог статута факултета;

расписује, на предлог факултетске управе или по својој иницијативи, конкурс за избор наставника, факултетских сарадника и сарадника факултетских установа, изузев самосталних факултетских научних установа;

потврђује избор наставника, факултетских сарадника, научних саветника, виших научних сарадника, научних сарадника и виших стручних сарадника, асистената и стручних сарадника, као и руководилица факултетских установа;

утврђује финансиски план факултета и његових установа;

одлучује о оснивању, спајању и укидању факултетских установа;

даје препоруке за израду наставних програма;

одлучује, на предлог факултетске управе или по својој иницијативи, о увођењу наставе за усавршавање;

даје препоруке факултетској управи за стављање појединих задатака и проблема у план научног и стручног рада факултетских установа, као и мишљење о плану научног рада самосталних научних установа факултета;

бира и разрешава чланове првостепеног дисциплинског суда за студенте;

стара се о условима живота и рада студената;

расправља о раду факултета у целини.

Наставник који није члан факултетског савета има право присуствовати седници савета и излагати мишљење и стављати предлоге кад се на дневном реду савета налазе питања његове струке или друга начелна питања наставе и научног рада која се непосредно односе на његову струку.

Чланови факултетског савета које бирају студенти не учествују у гласању о потврди избора наставника, факултетских сарадника и

сарадника и руководиоца факултетских установа, као ни о утврђивању наставних планова.

Члан 62

Факултетска управа може ставити приговор републичком извршном већу ако сматра да поједина одлука факултетског савета није у сагласности са законом и статутом. Приговор задржава извршење одлуке.

Члан 63

Факултетску управу сачињавају наставници и одређени број факултетских сарадника и сарадника факултетских установа.

Број факултетских сарадника и сарадника факултетских установа и начин њиховог избора утврђује статут факултета.

Члан 64

Факултетска управа:

саставља предлог статута факултета,

бира наставнике, факултетске сараднике и, изузев код самосталних факултетских научних установа, научне саветнике, више научне сараднике, научне сараднике, више стручне сараднике, асистенте, стручне сараднике и руководиоце факултетских установа;

бира и разрешава декана и продекана;

саставља предлог финансиског плана факултета и његових установа;

утврђује наставне програме у складу са наставним плановима;

разматра питања извођења наставе, као и питања од интереса за наставу и научни рад факултета и његових установа;

даје предлог за оснивање, спајање и укидање установа факултета;

разматра и одобрава планове научног рада факултетских установа;

израђује планове и програме студија за научно усавршавање и даље високостручно образовање;

одлучује о увођењу необавезних предмета;

стара се о подизању научног и наставног подмлатка и о спреми и раду студената;

предлаже додељивање титуле почасног доктора;

спроводи поступак за стицање степена доктора наука, као и за хабилитацију;

одлучује о позивању истакнутог научника и стручњака (члан 37 став 2) и подноси одлуку на потврду факултетском савету;

позива стручне и научне раднике из земље и иностранства да држе предавања на факултету;

управља факултетском имовином, задужбинама и фондовима;

претреса питања од интереса за наставу и рад факултета и његових установа и доноси закључке и одлуке.

Законом се може предвидети да факултетска управа која има преко 70 чланова може из своје средине образовати извршни одбор и поверити му доношење одлука по оним питањима о којима је управа заузела став. На челу овог одбора стоји декан.

Члан 65

Претставници студената имају право присуствовати седницама факултетске управе када се разматрају питања извођења наставе и спровођења правила студија, и износити своја мишљења и давати своје предлоге.

Члан 66

Одлуке факултетског савета, факултетске управе и изборних тела у вези са избором наставника, факултетских сарадника и сарадника факултетских установа доносе се већином гласова свих чланова, а остале одлуке – већином гласова присутних чланова савета, управе, односно изборног тела.

Члан 67

Декана и продекана бира факултетска управа из реда професора.

Декан и продекан се бирају тајним гласањем на време од две године и могу бити поново бирани.

Декан може бити разрешен дужности и пре истека времена на које је изабран.

Хонорарни наставници не могу бити бирани за декана и продекана, члана универзитетског и факултетског савета и руководиоце факултетских установа.

Члан 68

Декан претставља факултет, председава седницама факултетске управе и сазива их, припрема седнице факултетског савета и управе, извршава одлуке факултетског савета и стара се о примени статута. Декан врши и остале послове непосредног управљања факултетом, ако нису стављени у делокруг факултетског савета односно управе. Декан је одговоран за организовање наставног процеса и за дисциплину у раду факултета. Декан доноси решења о именовану и разрешењу наставника, факултетских сарадника и сарадника факултетских установа, изузев самосталних факултетских научних установа.

Декан из претходног периода је по правилу продекан у наредном периоду. Продекан замењује декана у случају његове спречености. Декан може, у сагласности са факултетском управом, пренети на продекана вршење појединих послова за које је овлашћен.

На већим факултетима могу се бирати и два продекана.

Декан има право и дужност да обустави од извршења одлуке факултетске управе које су противне закону и статуту и одлукама факултетског савета. Декан је дужан да спорно питање изнесе пред факултетски савет ради доношења коначне одлуке.

Члан 69

На крају сваке школске године одржава се јавна факултетска скупштина наставника, факултетских сарадника, сарадника факултетских установа и студената коју сазива факултетска управа. Факултетска управа подноси скупштини извештај о стању на факултету и о раду наставно-научног колектива факултета и студената.

Члан 70

На свакој години наставе првог и другог ступња образује се веће године, отсека односно групе, које сачињавају наставници и факултетски сарадници који учествују у извођењу наставе, као и претставници студената које изабери студенти те године, отсека односно групе.

Ово веће расправља и предлаже мере о питањима од заједничког интереса за извођење наставе на тој години, отсеку односно групи.

Претседник већа је један од наставника.

Факултетска управа доноси посебан правилник о раду већа.

Члан 71

Управно-извршне, административне и техничке послове факултета врши секретаријат факултета.

Пословима секретаријата руководи секретар факултета.

Секретар факултета је старешина за постављење службеника секретаријата факултета и врши и друга права и дужности утврђене статутом факултета.

Секретара факултета бира и разрешава факултетски савет.

За секретара факултета може бити изабрано само лице које има факултетску спрему (настави другог ступња).

VI ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 72

До доношења републичких закона о изменама и допунама закона о универзитетима непосредно ће се примењивати одредбе овог закона.

Даном ступања на снагу овог закона престају важити сви прописи који су у супротности са његовим одредбама.

Члан 73

Одредбе овог закона које се односе на факултете примењују се и на високе школе уколико законом није друкчије одређено.

Актом о оснивању, појединим високим школама може се поверити исти задатак као и факултетима – да изводе наставу и организују научни рад, или само да изводе наставу.

Члан 74

Републички закони о уметничким академијама као и закони и други прописи о оснивању и раду виших школа, доведше се у сагласност са одговарајућим начелима овог закона, у складу са особеностима тих установа.

До доношења односно измене ових закона и прописа републичка извршна већа могу одредити да се нужне измене и допуне ових прописа спроведу у статутима академија и наведених школа.

Члан 75

Закон о докторату наука остаје у важности до краја 1964 године.

До краја 1964 године докторат наука може се стећи и по одредбама Закона о докторату наука.

Одлуком савета факултета, одређене високе школе односно одређене научне установе могу се у сагласности са републичким извршним већем докторски течајеви и други курсеви који одговарају одредбама овог закона о стицању дипломе магистра који су одржани пре ступања на снагу овог закона признати потпуно или делимично као настава трећег ступња.

За стицање степена специјалиста могу се примењивати досадашњи прописи до краја 1962 године.

Члан 76

Републичким законом могу се од постојећих факултета једног универзитета образовати два и више универзитета.

Члан 77

До доношења нових прописа о награђивању наставног особља на факултетима, звања предавача и вишег предавача распоређују се у платне разреде који су предвиђени за звање доцента односно ванредног професора.

Члан 78

Овлашћује се Савезно извршно веће да, по потреби, доноси прописе за спровођење одредаба овог закона.

Члан 79

Овлашћују се законодавни одбори Савезног већа и Већа произвођача Савезне народне скупштине да утврде и издају пречишћени текст Општег закона о факултетима и универзитетима, пошто изврше потребне редакциске измене.

[Службени лист ФНРЈ, 16 (1960), 29, стр. 622-628]